

Pastoralis Sollicitvdinis, Sive De Officio, Et Potestate Episcopi

Tripartita Descriptio. Cvivs Pars Prima Episcoporum institutionem, ...
Secvnda Quicquid ad Episcopi est potestatem, ... Tertia Quod ad casuum
reseruationem, ... Methodo Noua, & expedita complectitur

Vbi quæ ad omnifariam Episcopi potestatem, vel ad Sacramenta, &
Ordines conferendos, vel ad dispensationes elargiendas pertinent,
comprehensa sunt

Barbosa, Agostinho

Parisiis, M.DC.XXV.

Episcopis In Votis solemnibus quando dispensare possit? Allegatio XXXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98621](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98621)

17 Intellige supradictam potestatem dispensandi in votis, & iuramentis concessam Episcopis, Capitulo Sede Vacante, & Prælati inferioribus, procedere solum respectu illorum, qui sunt verè, & propriè subditi, & habent domicilium, non autem habitationem, etiam cum animo ibidem permanendi maiore parte anni, & ita quamvis Episcopus possit dispensare in voto, & iuramento sui subditi in sua diocesi domicilium habentis, non poterit tamen dispensare in voto Scholaris, qui in studio commoratur, & in loco studij habitat, non tamen domicilium habet: ratio est, quia Scholaris simpliciter non est subditi Episcopo Academia, & ideo non potest ab eo ordinari sine licentia sui proprii Episcopi, cap. cum nullus, de temporibus ordin. in 6.

18 Ergo non poterit in illius votis, seu iuramentis dispensare, quam sententiam tenet Abb. in cap. nullus, num. 4. de parochiis, quem sequuntur Angel. Tabiena, & Sylvest. verbo domicilium, soar. dict. lib. 6. de voto cap. 11. numer. 11. & hæc est verior opinio in puncto iuris, ut alibi dixi. Quamvis contrarium teneat Henricus, lib. 3. de Penitentia cap. 14. §. 1. Sanchez de matrim. lib. 3. disp. 23. num. 11. cum duob. sequentib. Less. d. lib. 2. cap. 40. d. lib. 13. num. 103.

19 Afferentes non requiri domicilium, sed sufficere habitationem maiore parte anni, ut Episcopus loci possit dispensare in votis, quia, ut inter omnes supra citatos convenit, Scholares, & similes maiore parte anni habitantes in aliquo loco, sunt subditi Episcopo, & Parocho illius loci, respectu Confessionis, & Communionis: cui tamen argumento respondetur faciendam esse distinctionem inter Sacramenta necessaria, prout est Confessio, & Communio; & inter voluntaria, prout est Sacramentum Ordinis, & alia similia; ut scilicet priora per Episcopum loci studij, Scholaribus conferantur, non ita posteriora, ut per Sylvest. ubi supra. & verbo confessor. 1. §. 10. Vnde cum regulariter nulla possit dari tam virgens necessitas, quæ compellat tolli vinculum voti, ideo ad Episcopum loci studij non pertinet dispensatio, si vero aliquando de- tur, poterit Episcopus suspendere executionem voti, ex voluntate tacita proprii Episcopi, ut explicat soar. dict. num. 11.

20 Ex quibus colliges Archiepiscopum non posse dispensare in votis, & iuramentis subditorum sui suffraganei, cum nec ex vi muneris, nec ex iure speciali, nec ex consuetudine, in eos habeat potestatem: licet in foro contentioso sit Ordinarius iudex appellationum, quas iidem subditi à proprijs Episcopis ad ipsum interponunt, cap. pastoralis, de officio Ordinarii, cap. 1. in princip. de foro compet. lib. 6. ita resolvunt Sylvest. verbo votum 4. quest. 3. sot. lib. 7. de iustit. q. 4. art. 3. Sayr. lib. 6. cap. 11. num. 79. soar. lib. 6. c. 10. numer. 8.

S P M M A R I U M.

1 Summus Pontifex solus potest dispensare in quinque iuramentis, seu votis solemnibus.

2 Vota, seu iuramenta solemnia sunt Pontifici reservata ex antiquissimo Curia stylo, excepto voto terræ sanctæ, quod in iure reservatur.

3 Peregrinatio in templum B. Virginis Laurentianæ an sit etiam ex reservatis Summo Pontifici?

4 Votum terræ sanctæ non dispensatur ab Episcopo, licet devotionis, & visitationis gratia tantum factum fuerit, ex hodierna praxi, & consuetudine.

5 Episcopus non potest dispensare in iuramentis, seu votis conditionalibus de materia alias reservata, etiam pendente conditione.

6 Dispositio omnis conditionalis in sua essentia à principio est perfecta.

7 Dispensare potest Episcopus in prædictis quinque votis, si in penam fiant.

8 Et in voto continentia si detur virgens causa, seu gravis necessitas, vel graue impedimentum adeundi Pontificem.

9 Et data legitima causa etiam poterit dispensare cum eo, qui post votum simplex castitatis matrimonium ratum contraxerit, ad effectum, ut possit petere debitum.

10 Et potest dispensare, ut possit petere debitum ille coniux, qui post matrimonium consummatum fecit votum castitatis.

11 Et potest dispensare, quando post matrimonium contingens mutuo consensu faciunt simplex votum castitatis, si detur periculum incontinentiæ, & non possit de facili patere aditus ad summum Pontificem.

12 Et poterit dispensare, ut incestuosus petat debitum ab uxore sua iam eidem effecta affine per prædictum incestum.

13 Et potest dispensare in omnibus quatuor votis data gravi, & virgini necessitate, & interveniente simul difficultate adeundi Pontificem.

14 Confessarii Mendicantes, & illorum privilegio gaudentes non possunt dispensare in supradictis casibus, quibus Episcopo dispensandi potestas conceditur.

15 Episcopus potest dispensare in voto castitatis ad tempus.

16 Et poterit prorogare votum peregrinationis faciendæ tali tempore si iusta adsit causa.

17 Et poterit dispensare in voto de non contrahendo matrimonio.

18 Et poterit dispensare in voto virginis.

19 Et poterit dispensare in voto suscipiendi Ordines.

20 Vtrum quis possit ita se suo voto obligare, ut intendat efficaciter, quod à nemine tolli possit, nisi à Papa? negativè respondetur.

21 Dispensandi potestatem habens in votis, & iuramentis, potest illa commutare.

22 Regula cui licet 53. deregulis iuris lib. 6. procedit in his, quæ à iure communi conceduntur.

23 Delegata potestate dispensandi in iuramentis, seu votis, censetur concessa potestas commutandi.

24 Dispensandi potestas alicui concessa non inter odiosa, sed favorabilia censenda est.

25 Data potestate commutandi iuramenta, seu vota, non censetur eo ipso potestas dispensandi concessa.

EPISCOPVS IN VOTIS solemnibus quando dispensare possit?

ALLEGATIO XXXVII.

NVllus Prælatus, quantacunque præfulgeat potestate, præter Romanum Pontificem, potest dispensare in quinque iuramentis, seu votis, nempe: de intranda Religione, de perpetua castitate servanda: de Peregrinatione in terram San-

da iiij

etiam, quod vocatur Hierosolymitanum: de viſitando limina Apoſtolorum Petri, & Pauli; & de peregrinatione in Dinum Iacobum Compoſtellar: ita Angel. verbo votum 4. §. 6. Sylueſt. eod. ver. 4. q. 3. ſor. lib. 7. de inſt. q. 4. art. 3. Nau. in man. c. 12. numer. 75. & tom. 4. de Regular. numer. 22. verſ. ſexto. Fr. Emman. in ſum. tom. 2. cap. 97. numer. 1. & in explic. Bullæ Cruc. §. 9. numer. 104. Lud. Lopez in inſtructor. conſcientia par. 1. c. 49. Con. in c. quamuis paſſum par. 1. §. 3. num. 12. Henr. in ſum. lib. 7. cap. 30. §. 6. litt. A. Jacob de Graſſ. in deciſ. aur. par. 1. lib. 2. cap. 31. num. 21. Vgolin. de poteſtate Episcopii cap. 58. §. 4. Azor. inſtitut. moralium par. 1. lib. 11. cap. 18. quaſt. 4. verſ. mihi videtur, & cap. 19. quaſt. 3. Sayr. lib. 5. ſine clauſi Regia cap. 8. num. 9. & lib. 6. cap. 11. num. 33. cum ſequentib. Soar. de Religione tom. 2. trait. de iuram. lib. 2. cap. 40. numer. 4. cum ſeqq. & tractat. de voto lib. 6. cap. 21. numer. 2. cum ſequent. Franc. Leo in theſauri ſori ecclēſ. par. 2. cap. 8. numer. 51. Leſſ. de inſt. lib. 2. cap. 46. dubit. 13. numer. 104.

2. Qui aſſerunt prædicta quinque iuramenta, ſeu vota eſſe Summo Pontifici reſeruata ex antiquiſſimo Curia ſtylo, potius quam iure ſcripto, nec huiusmodi reſeruatio eſt hodie expreſſa in Extrauag. vltima, ante ſinem, verſ. & generaliter, de Peniten. inter communes, quia vt optimè aduertit Leſſ. diſt. num. 104. ſolum ibi fit mentio prædictorum votorum, ad effectum ea ſubtrahendi Conſeſſarijs, qui prætextu facultatum à Sede Apoſtolica conceſſarum ab illorum vinculis abſoluebant, quos etiam ibidem excommunicat, & ſic totum tribuendum eſt ſtylo, vel conſuetudini Summorum Pontificum, qui in euulgandis iubilæis abſolutionem prædictorum votorum ſibi reſeruant, excepto voto terræ Sanctæ, de quo fit mentio in cap. licet, cum alijs, de voto.

3. De voto peregrinationis in templum Beatæ Virginis Lauretanæ, quod ſit etiam ex reſeruatis ſummo Pontifici tenet Nau. comm. 1. de Regular. num. 21. quem ſequuntur Henr. deſt. §. 6. litt. A. in fine, Fr. Emman. diſt. numer. 104. & quod fuerit reſeruatum in Bulla Papæ Leonis X. aſſerit P. Ioan. de Rojas lib. 2. hiſtoria Lauretanæ cap. 16. pag. mihi 85. de quo tamen dubitat Soar. d. capit. 21. num. 14.

4. Primo ampliã in voto terræ Sanctæ Episcopum minime poſſe diſpenſare, non ſolum quando emittitur in ſubſidium, ſeu in redemptionem illius, & ita ad eam à faucibus hoſtium liberandam, vt olim faciebant Cruce ſignati, de quibus in cap. quod ſuper his, de fide inſtrum. & in cap. licet, & in cap. ex multa, de voto. Verum etiam ſi cauſa deuotionis ad viſitandum Sanctum Domini Sepulchrum, & loca illa pia iuramentum, ſeu votum fiat: Idque attento ſtylo, ſeu praxi hodierna, iuxta quam quodcumque votum terræ Sanctæ ex cauſa ſolius deuotionis, & viſitationis, factum, (quale eſt hodie omne fere, quod emittitur) indiſtincte cenſetur reſeruatum, ita Sylueſt. verbo votum, 4. quaſt. 3. verſ. 5. Couarr. in cap. quamuis par. 1. §. 3. numer. 12. Greg. in l. 5. tit. 5. & l. 5. tit. 8. part. 1. Fr. Emman. in expoſitione Bullæ Cruciatæ, §. 9. numer. 129. Azor. inſtitution. moralium par. 1. lib. 2. cap. 19. dub. 4. alij quos refert, & ſequitur Soar. diſt. lib. 6. cap. 21. num. 5. Sayr. diſt. cap. 11. numer. 36. Leſſ. diſt. numer. 104. Quamuis gloſ. in diſt. cap. ex multa, vbi Anon. Abb. & alij atque etiam in d. c. quod ſuper his de fide inſtrum. vbi Felin. numer. 1. Angel. verbo votum 4. §.

6. Nau. in manual. cap. 12. num. 71. & alij citati à Soar. diſt. c. 21. num. 2. & à Sayr. diſt. num. 36. exiſt. ment prædictum votum ſolum eſſe reſeruatum, quando fit in ſubſidio terræ Sanctæ, quorum ſententia de rigore iuris vera videtur, quia iura ſupradicta hoc ſolum caſu huiusmodi votum reſeruant, non tamen ſecundum hodiernam praxim, & conſuetudinem.

5. Secundo ampliã in iuramenti, ſeu votis conditionalibus de materia alias reſeruata, prout ſunt ſupradicta, in quibus nec pendente conditione poteſt Episcopus diſpenſare: ita ſor. lib. 7. de inſt. q. 2. art. 1. ad 4. & quaſt. 4. art. 3. Nau. in manual. cap. 12. num. 43. Fr. Emman. diſt. §. 9. numer. 125. Gutier. canon. lib. 2. c. 22. num. vltim. Azor. inſtitut. moralium par. 1. lib. 11. cap. 19. quaſt. 13.

6. Cuius rei ratio eſt, quia votum, ſeu iuramentum conditionale, ſtatim ac fit, eſt perfectum quoad vinculum voti, ſeu iuramenti, omnis namque diſpoſitio conditionalis in ſua eſſentia à principio eſt perfecta, ex l. vſus fructus §. 6. ad ſinem. ibi, ex præſenti vires accipit, ſi de ſingular. ſeruatorum, Aſſiſt. deciſ. 180. num. 3. vel. 6. Trianaquell. de retr. alt. lignag. §. 14. gloſ. 2. num. 17. Conan. lib. 4. cap. 8. à numer. 6. Talaſc. de iure emphyt. quaſt. 49. num. 6. Et ita hæc opinio in puncto iuris verior eſt; quamuis contrariam ſequantur omnes fere Theologi, ex quorum numero ſunt Card. Tolet. in ſum. lib. 4. cap. 19. in ſin. Soar. d. lib. 6. cap. 12. num. 3. Sayr. d. cap. 11. numer. 77. Leſſ. vbi ſupra, dubit. 13. num. 6. verſ. ſextus, ſancti de matrim. lib. 8. diſp. 10. num. 12. cum ſequenti, vbi alios refert, quorum potiſſimum fundamentum eſt, quod votum conditionale non impleta conditione, nondum eſt perfectum, & conſummatum: igitur ad illud non poteſt extendi reſeruatio, quæ cum ſit odiola, tanquam detrahens iuri Episcoporum, debet reſtringi, cap. ſtatutum ibi, cum ſit penale, de elect. in 6. Cui tamen argumēto reſpondemus negando antecedens, quia quamuis executio voti, ſeu iuramenti, ſicut cuiuſcunque alterius contractus, ſub conditione celebrati, ſit interim ſuſpenſa, pendente conditione, eſt tamen ſtatim, ac celebratus eſt perfectus contractus in ſua ſubſtantia, iuxta ſupradicta.

7. Sed primo limita principalem reſolutionem quatenus habet nullum Prælatum præter Romanum Pontificem poſſe diſpenſare in prædictis quinque iuramenti ſeu votis, non procedere, ſi ſiant in penam, verbi gratia, iuro, ſeu iuro me non luſurum tali ludo, vel me non peccaturum tali, aut tali peccato, quæ ſi ſecus fecero ingrediar religionem, aut ibi in terram Sanctam, &c. ſuper quibus Episcopus ex cauſa poteſt diſpenſare, ex ea ratione, quia illa ſolum vota, ſeu iuramenta propriè Summo Pontifici reſeruantur, quæ ſimpliciter, & abſolute ſunt religionis, & caſtitatis volitæ, & peregrinationis delideratæ, qualia non ſunt penalia: ita tenent Aragon. 2. 2. quaſt. 88. artic. 12. vbi ait eſſe communem ſententiam, Lopez in inſtructor. conſcientia par. 1. cap. 44. column. ſecunda, vbi aſſerit eſſe ſententiam Doctorum ſui temporis, Tolet. in ſum. lib. 4. cap. 18. in fine, Henr. deſt. lib. 7. de indulgentijs cap. 30. paragraph. 6. vbi dicit eſſe communem praxim poſt multos, quos citat, Fr. Emman. in ſum. par. 2. cap. 97. & quaſt. ſich. regularium, tom. 1. quaſt. 63. art. 7. vbi refert viros grauiffimos eandem tenentes, Leſſ. lib. 2. cap. 40. dub. 13. numer. 106. verſ. 7. vbi probabilem dicit, & addit multos theologos Salmantien. ita reſpondiſſe, plures alios reſerunt, & ſequuntur

Anton. Gomez in Bullam Cruciatæ claus. 10. num. 99. Soarez dict. lib. 6. cap. 23. numer. 6. cum sequenti, & cap. 26. num. 17. Sayr. d. cap. 11. numer. 72. Fr. Ludovic. Miranda in manual. Prelat. tom. 1. quest. 47. art. 6. Sanchez dict. lib. 8. disputat. 10. num. 8. Vgolin. de potestate Episcopi cap. 58. §. 2. Quamuis contrarium, imo etiam hoc votum, seu iuramentum esse reueratum, existiment Sor. lib. 7. de iustit. quest. 2. art. 1. ad 4. Nauarr. in manual. cap. 12. numer. 43. Couar. in cap. quamuis, par. 1. §. 3. num. 12. Alcocer in sum. cap. 16. Grassus in decis. aureis par. 1. lib. 2. cap. 18. num. 3. Gutier. canon. lib. 2. cap. 22. a numer. 50. Azor. institution. moralium par. 1. lib. 11. cap. 19. quest. 13. Fr. Emman. in Bullam Cruciatæ 3 paragraph. 9. numer. 124. dub. 2. qui tamen postea citato loco se retractavit, veriorum dicit Less. d. vers. 7.

8 Limita secundo eandem principalem resolutionem, vt non procedat in voto continentie, si detur vrgens causa, seu grauis necessitas, quæ suadeat necessarium esse dispensationem in tali voto, prout est probabile periculum incontinentie, vel simile, & interueniat simul impotentia moralis, vel graue impedimentum adeundi Pontificem, & sic detur probabile periculum in mora, in quo casu potest Episcopus dispensare, ita per tex. in cap. veniens, qui clericus, vel vouens, resoluit Syluest. verbo votum, 4. q. 4. & verbo dispensatio, §. 6. Nauarr. in manual. cap. 12. numer. 76. Fr. Emman. quest. regul. tom. 1. quest. 63. art. 6. plures refert Sanchez de matrimon. lib. 8. disputatio. 9. numer. 22. cum seq. latè Soar. d. lib. 6. cap. 26. a numer. 8. cum seq. Less. d. lib. 2. cap. 40. dub. 13. numer. 106. vers. quarto.

9 Aduerte autem Episcopum data legitima causa etiam dispensare posse cum eo, qui post votum simplex castitatis, matrimonium ratum contraxerit, ad effectum, vt possit petere debitum, quamuis enim peccauerit contrahendo, iuxta ea quæ notant Doctores in cap. meminimus, & in cap. rursus, qui clericus, vel vouens, & adhuc votum posset implere, si velit, ingrediendo Religionem, etiam in vita uxoris, iuxta cap. 2. cap. ex publico, cap. ex parte 14. de conuers. coniug. Nihilominus tamen ad id non tenetur, quia formalem Religionis ingressum non vult, iuxta text. optimus in cap. penultim. de regular. b. in 6. tenent sor. in 4. distinct. 38. question. 2. art. 1. latè Sayr. dict. lib. 6. cap. 7. numer. 6. Lessius dicta dubit. 13. numer. 106. Quamuis Nauarr. dict. cap. 12. vers. 14. Azor. lib. 11. cap. 19. dub. 5. & multi alij citati a Sayr. vbi proxime, contradicant. Ac subinde potest Episcopus dispensare dando facultatem debitum petendi: ita Syluest. post D. Thomam, quem refert, verb. matrimonium 7. num. 5. vers. 11. Gutier. Canon lib. 1. cap. 23. numer. 17. Sayr. lib. 6. cap. 11. numer. 53. vers. idem etiam, vbi item addit eandem dispensationem posse fieri ab Episcopo, cum eo, qui post contractum matrimonium ratum, votum castitatis emisit.

10 Sic similiter ex eadem ratione potest Episcopus dispensare, vt possit petere debitum ille coniux, qui post matrimonium consummatum, fecit votum castitatis: ita D. Antonin. 3. par. tit. 1. cap. 22. paragraph. 2. & 3. Syluest. d. vers. 11. Sor. & alij quos refert Sayr. d. cap. 11. num. 52. rectè aduertens, quod mortua uxore iste, qui in his casibus fecit votum castitatis, non potest matrimonium licitè contrahere: quia Episcopus non dispensauit in castitate perpetua, sed tantum, vt possit petere debitum.

11 Item quando post matrimonium coniuges mutuo consensu faciunt simplex votum castitatis controuersum est an solus Pontifex possit dispensare in tali voto? tu dic quod si detur periculum incontinentie, & non possit de facili patere aditus ad Summum Pontificem, poterit Episcopus dispensare Angel. verbo votum 4. question. 6. special. coniugatorum p. 1. art. 15. in fine. Nauarr. d. cap. 12. numer. 59. vers. 32. & numer. 76. vers. 5. Henricus in sum. lib. 11. ca. 15. numer. 8. Fr. Emman. in sum. tom. 1. cap. 243. numer. 14. Sanchez d. lib. 8. disputat. num. 10. Azor. d. cap. 19. q. 8.

12 Vtrum vero possit Episcopus dispensare vt incestuosus petat debitum ab uxore sua iam eidem effecta affine, per prædictum incestum dubitant DD. in quaq. Gut. d. cap. 23. numer. 10. cum seq. post alios resoluit non posse Episcopum dispensare, nisi casu necessitatis, eo quod non pateat facilis aditus ad Pontificem, & sit incontinentie periculum, quod admittit in eo qui incestum committeret sceleratissimum, videlicet cum socro, vel forore uxoris Iacob. de Grassis d. lib. 2. cap. 81. numer. 3. Verum communiter tenent Doctores posse semper Episcopum in hoc dispensare, ita Galet. de cognat. spirit. cap. 19. numer. 14. Tolet. lib. 5. c. 12. numer. 6. Vgolin. de potestate Episcopi cap. 60. §. 2. Henricus lib. 11. cap. 15. numer. 11. in fine. Fr. Emman. in Bullam Cruciatæ §. 13. num. 7. & in sum. tom. 1. cap. 243. num. 12. plures alios Doctores refert, & sequitur Sanchez d. lib. 8. disp. 12. num. 13. vbi a numer. 15. an possit Episcopus dispensare cum coniuge ad petendum debitum, qui cum suo coniuge contraxit cognationem spiritualement.

13 Aduerte etiam Episcopum non solum in prædicto voto castitatis, sed etiam in omnibus alijs quatuor posse dispensare certo modo, data graui, & vrgente necessitate, & interueniente simul difficultate adeundi Pontificem: quia vero regulariter in his quatuor votis, cum illa sunt affirmatiua, non potest dari necessitas, quæ suadeat illorum dispensationem, sed dilationem, in illis poterit Episcopus dispensare data etiam prædicta causa, & difficultate adeundi Sum. Pontificem, verbi gratia, si aliquis intra annum voueat fieri religiosus, vel facere peregrinationem reueratam poterit Episcopus cum illo dispensare, vt per alium annum differat, de quo vide omnino Vgolin. de potestate Episcopi cap. 58. §. 4. num. 2. Soar. d. lib. 6. cap. 26. a numer. 9. usque ad num. 17.

14 Intellige deinde in casibus contentis in hac limitatione non posse Confessarios Mendicantes, nec illorum priuilegio gaudentes dispensare: Licet enim possint dispensare in votis Episcopo reueratis, vt alibi notauimus: nihilominus tamen id intelligitur de votis reueratis Episcopo iure communi, & ordinario, non tamen de votis ipsi reueratis iure speciali, in quibus videtur electa industria persona, vt resoluit Fr. Emm. tom. 1. q. 63. art. 6. Soar. d. cap. 26. num. 16. cum seq. vbi numer. 15. tenet quod Episcopi in prædictis votis dispensare possint, licet Nuntius, seu Legatus Apostolicus sit in eadem Prouincia, cum quodam tamen temperamento, de quo ibi.

15 Limita tertio, vt procedat solum in voto perpetuæ castitatis, non autem ad tempus, puta ad annum, vel decennium, in quo potest Episcopus dispensare, sicut & in voto certæ castitatis, veluti in non committendo adulterium, aut alium certum

libidinis genus, quia huiusmodi votum non est perpetua castitatis, quod Papæ tantum reservatur, ita *Sot. in 4. distinct. 38. q. 2. art. 2. conclus. 1. in fine*, & *lib. 7. de iustit. q. 4. art. 3. col. 5. Nau. in man. cap. 12. num. 76. vers. 5. Aragon. 2. 2. q. 88. art. 12. paulo ante solut. ad 1. Iacob. de Grassis in aureis decis. p. 1. lib. 2. cap. 31. num. 29. Ant. Gomez in exposit. Cruciata claus. 20. numer. 109. Henric. lib. 7. cap. 30. §. 6. valent. 2. 2. disp. 6. q. 6. puncto 7. col. 1. vers. ex quo sequitur. Fr. Emman. in summ. tom. 2. cap. 96. num. 5. & in exposit. Cruciata §. 9. num. 1. post. Angel. Emman. sa Palat. Angl. Fr. Ludon. Lopez, & plures alios *Sanch. de matrim. lib. 8. disp. 9. numer. 6. Azor. d. lib. 11. cap. 19. dub. 6. Vgolin. d. cap. 58. §. 3. numer. 2. & alij quos refert, & sequitur Sayr. d. cap. 11. num. 48.**

16 Et posse Episcopum votum peregrinationis faciendæ tali tempore prorogare, si iusta adit causa, veluti quia vouens morbo impeditur, vel viaticum non habet, aut carceri detinetur, resoluit *Vgolin. d. cap. 58. §. 4. num. 2.*

17 Ex prædicta etiam ratione poterit dispensare in voto de non cōtrahendo matrimonium, quia non est votum simpliciter castitatis, neque illud violatur, si vouens cum alia fornicetur, *Nau. Valent. & Henric. Fr. Emmanuel. Iacob. de Grassis vbi supra. Fr. Ludovic. in instruct. conscientia p. 1. cap. 49. col. 2. versic. licet. Episcopus Guier. Canon. lib. 2. cap. 22. numer. 49. Sanch. d. disp. 9. numer. 11. Vgolin. d. c. 58. §. 3. numer. 3. Azor. d. cap. 19. q. 5. Sayr. d. cap. 11. numer. 46. cum seq.*

18 Sicut etiam votum virginittis erit ab Episcopo dispensabile, si vouens intendat solum seruare corporis integritatem, fugiendo primum actum venereum, si enim illam semel amittat, iam voti obligatio euanesceat, ac subinde cum non sit perpetua castitatis manet ab Episcopo dispensabile, secus erit si habeat intentionem castitatem simpliciter seruandi, quia tunc erit reservatum, iuxta ea, quæ notant *Sayr. dist. cap. 11. numer. 55. cum 4. sequent. dist. Grass. dist. cap. 31. num. 31.*

19 Circa votum etiam suscipiendi sacros Ordines resolue non esse Papæ reservatum, sed posse per Episcopum dispensari, cum non sit castitatis, sed assumendi statum, cui castitas annexa est. *Nauar. consil. 32. in antiquis alias 18. in nouis de voto, Azor. d. lib. 11. cap. 19. q. 1. Sanch. de matrim. lib. 8. disp. 9. numer. 13. Vgolin. d. cap. 58. §. 3. vers. quinto. Soar. d. c. 21. numer. 6. cum sequenti Sayr. d. cap. 11. num. 60. quia, ut supra dicebam, tale votum non est votum castitatis, eo quod non promittit castitatem præsentem, sed futuram, scilicet postquam fuerit ordinatus, unde si iste talis antequam ordinetur peccet cum aliqua, non proinde facit contra votum, *Nau. vbi supra & in man. cap. 11. num. 47. Azor. d. loco, Soar. d. cap. 21. num. 7.**

20 Vtrum autem possit quis ita se suo voto obligare, ut intendat efficaciter quod à nemine tolli possit, nisi à Papa, & ita suum votum efficere reservatum, licet alias non sit: responde, quod non, cum *Soar. d. c. 21. num. 15. apud quem à num. 11. cum duobus sequentibus videbis nonnullas declarationes circa votum terræ Sanctæ.*

21 Quæstio restat in hac materia non contemnenda vtrum scilicet, qui habet potestatem dispensandi in votis, & iuramentis, possit eadem commutare: in qua quæst. affirmatiue respondendum est cum *Sayr. in clauis Regia lib. 5. cap. 8. num. 14. Lefsi. d.*

lib. 2. c. 41. num. 58. Soar. lib. 6. de voto cap. 9. num. 28. tim. & c. 10. numer. 1. Vgolin. de potestate Episcopi cap. 59. num. 5. propter regulam, quæ habet, quod cui conceditur maius, & minus concessum esse videtur, ut in cap. cum licet 53. de regul. iuris in 6.

22 Qui proprie & absolute procedit in his, quæ à iure communi conceduntur, tradunt *Las. in l. 3. num. 43. ff. de constit. Princip. Felin. in cap. postulasti, nu. 9. de rescriptis, Rebuff. in praxi tit. de dispensatione ad plura num. 64. & sic intelligitur text. difficilis in cap. ex parte 27. de decimis, ultra varios intellectus, quos adducunt *Con. lib. 1. vari. cap. 17. num. 13. Fortun. in §. & quid si tantum num. 164. Rebuff. de decim. q. 14. à princip. Menoch. consil. 36. à numer. 2. & de eo supra tra clauis Alleg. 33. numer. 1.**

23 Difficilior tamen quæstio est, an delegata potestate dispensandi in iuramentis seu votis censetur concessa potestas commutandi: affirmatiue respondendum est cum *Fr. Emman. in summi. p. 1. cap. 192. conclus. 1. Henric. lib. 7. de indulgen. cap. 30. numer. 5. Sayr. d. numer. 14. late Soar. quæstionem disputante in vtramque partem, lib. 6. cap. 12. numer. 7. cum sequent. Licet contrarium teneant *Nau. in man. cap. 12. numer. 79. vers. illud, & alij, quos refert Soar. d. loco, contra quos efficaciter vget, & retorquetur argumentum, quo illi vtuntur, quia licet dispensatio sit odiosa respectu illorum cum quibus dispensatur, & uti talis restringenda cap. 1. de filijs Presbyt. in 6. cap. non potest cap. cum in illis de præbend. eod. li. Brunor. à sole verbo dispensatio numer. 7. Cardos. eod. verbo numer. 9. & 19. Monet. de distribut. quotid. q. 14. num. 5. Girond. de privilegiis explicat. numer. 1111.**

24 Nihilominus potestas dispensandi alicui concessa non inter odiosa, sed inter fauorabilia censenda est, ita ut quemadmodum beneficium Principis largissime est interpretandum, respectu ipsius, *l. 3. ff. constitut. Principum, c. cum dilecti de donat. cap. olim. de verborum significat. Monet. d. quæst. 14. num. 39. Cardos. verbo beneficium num. 67. Valase. consil. 58. num. 11. ita prædicta dispensandi potestas quoad eum, cui conceditur, latissime est amplianda, tex. optimus, vbi notarunt *glos. 2. & Abb. in cap. vlt. de simon. in proposito Soar. d. cap. 12. num. 9. Lefsi. d. cap. 42. num. 60.**

25 E conuerso autem data potestate commutandi iuramenta, seu vota, non censetur eo ipso potestas dispensandi concessa, ut post alios, quos refert, & sequitur, resoluit *Soar. quæstionem disputans in vtramque partem, d. cap. 12. à numer. 1. usque ad num. 6.*

S V M M A R I V M.

1 Episcopus potest pro certa festinitate, vel occasione interdictum ad tempus suspendere, secundum aliquos.

2 Contrarium defendunt alij.

3 Distinctionis fœdere has contrarias opiniones ad concordiam reducunt alteri.

4 Perior opinio est, quæ indistincte tenet Episcopum nullius interdictum posse suspendere, etiamsi illud protulerit.

5 Absolvere qui valet à censura, non potest eandem ad tempus suspendere.

6 Censura quomodo dicatur pendere ab intentione proferentis.

7 Declaratur text. in c. dilectis, vers. quia vero, de appellat.